

Коледж приватного вищого навчального закладу
«Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу
ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

В.В. Кошолап

_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

галузь знань **1301** «Соціальне забезпечення»

спеціальність **5.13010101** «Соціальна робота»

форма навчання денна

(Шифр за ОПІ ГСЕ 2)

Робоча програма з культурології для студентів за спеціальністю «Соціальна робота»,
2016 року - 18 с.

Розробники: викладач циклової комісії з гуманітарних дисциплін Ящук Т.А.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з гуманітарних
дисциплін коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

Протокол від _____ року № ____

Голова циклової комісії

з гуманітарних дисциплін коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ» _____ (О.В.Чорноус)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут
державного та муніципального управління Класичного приватного
університету»

Протокол від _____ року № ____

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни: «Культурологія»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення» _____ (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
Модулів – 1	Спеціальність 5.13010101 Соціальна робота (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2016 – 2017 н. р. Семестр
Загальна кількість годин – 54 год.		2
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	16 год.
		Практичні
		16 год.
		Самостійна робота та індивідуальні завдання:
		22 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основним завданням вищої школи України на сучасному етапі є підготовка не лише вузьких спеціалістів з обраного фаху, а й формування студентів цілісної системи знань про закономірності культурного процесу людства. З часом все більше усвідомлюємо важливість залучення до історичного минулого народу, нації ознайомлення з традиціями світової цивілізації та її культурного розвитку. Це — невід’ємна складова частина життя і діяльності кожної інтелігентної людини. Важливе місце у цьому процесі належить курсу “Культурології”, що викладається у всіх навчальних закладах України. Основним завданням курсу є формування у студентської молоді цілісного уявлення про шляхи розвитку людської цивілізації, основні етапи її культурно-історичні епохи, пізнання загальних закономірностей культурної еволюції, самобутнього характеру української культури, тісних зв’язків нашої національної культури з культурою європейською і світовою.

Основною **метою** курсу є розкриття загальнолюдського смислу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: генеза культурологічної думки, сучасні напрями культурології та в контексті співставлення різних типів культур в історії розвитку цивілізації.

Завдання навчальної дисципліни полягають у наступному:

- показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу ізбереження особливості людського існування – самореалізації особистості;

- сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення, зокрема фахівців інженерно-технічного профілю.

Мета вивчення культурології здійснюється як процес формування **здатності** студентів поєднувати теоретичні та практичні аспекти культури в процесі їх діяльності з урахуванням можливих наслідків для суспільства:

- здатності за певними методиками проводити коректне спостереження за діяльністю людини;

- для того, щоб екстрополовати зовнішні соціокультурні явища, результати спостереження назнаковий рівень інформаційної фіксації;

- здатності використовуючи ознаки синхронічних та діахронічних зв’язків у природному та соціально-культурному просторах, за певними методиками класифікувати результати спостережень за діяльністю.

Зазначені здатності допоможуть спеціалісту у розв’язанні конкретних професійних та інших проблем в контекстуалізації актуальних вимірів індивідуальної та суспільної життєдіяльності.

Результатом здійснення завдань курсу «Культурологія» є розвиток наступних **умінь** у студентів:

- уміння за певними методиками з урахуванням правил поведінки проводити нормування та систематизацію результатів спостереження за діяльністю;

- уміння на основі аналізу результатів спостереження за діяльністю за допомогою критеріїв нормування та систематизації визначити культурний контекст;

- уміння, з урахуванням визначеного місця окремих соціокультурних елементів у культурному контексті, інтегрувати власну діяльність у культурне оточення;

- уміння при здійсненні виробничої або соціальної діяльності мислити творчо, відчувати відповідальність за наслідки своєї діяльності та знайти гідне місце у колективі – бути водночас толерантним та цілеспрямованим;

- уміння та навички користуватися набутими культурологічними знаннями за умов безпосереднього здійснення професійного обов'язку.

Контроль знань студентів передбачає підсумковий контроль у вигляді заліку, метою якого є перевірка знань і вмінь, здобутих студентами під час вивчення навчального курсу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I Змістовий модуль

Тема 1. Методологічні основи дисципліни.

Культура стародавнього світу.

Культурологія як інтегративне науковезнання, системотвірний фактор вивчення української та зарубіжної культури як цілісної системи. Основні поняття та завдання культурології. Специфіка культурологічного знання. Місце культурології у системі гуманітарних наук. Логіка розвитку певної культури упродовж тисячоліть з урахуванням специфіки національної моделі. Історія культури українського народу як один з ланцюгів історії світової культури. Комплексний, системний характер розвитку культури.

Визначення поняття «культура» та його багатозначність. Структура й функції культури. Традиції й новаторство в культурі. Культура та її роль у суспільстві. Хронологічна типологія культури. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур.

Філософія Гегеля як теорія культури. Філософія культури О. Шпенглера. Культура й несвідоме начало людини З. Фрейда. Культура й колективне несвідоме в концепції К. Юнга. «Виклик та Відповідь» – рушійні сили розвитку культури (концепція А. Тойнбі). Цінність як головний принцип культури за П. Сорокіним. Культура як сукупність знакових систем за К. Леві-Стросом, М. Фуко та ін. Культура гри Й. Хейзинга, Х. Ортеги-і-Гассета, Є. Фінка. Культурологічна думка в Україні.

Тема 2. Культура на ранніх етапах розвитку.

Найдавніші свідчення про існування людської культури. Етапи розвитку людського суспільства. Принципи періодизації. Колективна трудова діяльність як передумова виникнення культури. Розвиток первісної культури, її типологічні ознаки й досягнення. Соціальна система як культура.

Формування первісних вірувань і культової свідомості (фетишизм, тотемізм, анімізм, магія). Різновиди первісного світосприйняття та релігійно-обрядові форми його вираження. Синкретизм первісного мистецтва. Міфи та їх значення для розвитку народної творчості. Типологія міфів та міфологічних персонажів.

Археологічні знахідки на території України. Становлення та розвиток жанрів українського фольклору, його мотиви й персонажі у творах літератури та мистецтва.

Тема 3. Культура стародавнього сходу.

Культура Стародавнього Сходу, її вплив на розвиток світового та вітчизняного культурного процесу. Найдавніші центри людської цивілізації.

Модель світу й людина давньосхідної культури. Роль месопотамської цивілізації в історії людства. Шумеро-вавилонська культура. Природне середовище й державна організація. Релігійні вірування. Ремесло. Шумерська писемність. Закони Хаммурапі. Монументальні споруди. Освіта. Епос про Гільгамеша. Нововавилонське царство.

Періодизація культури династичного Єгипту (Раннє царство, Давнє царство, Середнє царство). Становлення етнічної спільності єгиптян. Релігія.

Культ мертвих. Писемність. Держава й право. Архітектура. Космічність архітектурного канону Стародавнього Єгипту. Давньоєгипетські піраміди в Гізі. Храми в Карнаку й Луксорі. Образотворче мистецтво. Провідні жанри єгипетського мистецтва. Усталені канони побудови й зображень у живописі та скульптурі. Вплив культури Стародавнього Єгипту на культурний розвиток народів Передньої Азії, античної Греції та Стародавнього Риму.

Культура Індії та Китаю. Основні напрями індійської та китайської культури. Міфологія. Мистецтво й техніка.

Культура Давнього Ізраїлю. Життя й побут семітських племен. Створення алфавітного письма. Перехід до монотеїзму. Біблія – історико-культурна пам'ятка світової культури.

Тема 4. Антична культура.

Зміст поняття «античність». Періодизація античної культури, її роль у світовій історії. Міфологія – основа давньогрецької культури. Провідні мистецькі форми тастильові напрями у розвитку стародавньої культури Греції.

Етапи розвитку культури Стародавньої Греції. Найдавніший період: егейська (крито-мікенська) культура. Гомерівський чи ранньоархаїчний період. Архаїчний період. Класичний період. Елліністичний період.

Поліс як основна форма культурного буття. Міфологія – основа філософії й релігії. Архітектура й образотворче мистецтво. Основні тенденції образотворчого мистецтва. Досягнення в літературній творчості. Епічні поеми «Іліада» й «Одисея». Театр та його роль у культурному житті древніх греків. Освіта й виховання. Раціональне та емоційне у давньогрецькій культурі.

Еллінізм – завершальний етап розвитку давньогрецької культури. Світовідчуття нової епохи в мистецтві й літературі. Еллін – новий тип людини. Культура міст-держав Північного узбережжя Причорномор'я (Ольвія, Херсонес, Пантикопей, Харакс, Ялта, Гурзуф та ін.).

Релігія, культура й мистецтво етрусків. Республіканський період Давнього Риму. Імператорський період Давнього Риму. Образ людини в римській культурі та міфології. Римське право. Філософія. Наука. Релігія. Література. Архітектура й образотворче мистецтво. Скульптура.

II Змістовий модуль

Тема 5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.

Матеріальні основи середньовічного суспільства, його становість й корпоративність. Утворення трьох основних релігій: християнства, буддизму, ісламу. Складання основних націй й національних держав.

Ідеологія християнства та її світоглядні засади. Церква як домінанта духовного життя середньовічної культури. Теоцентризм.

Церква й держава у Візантії. Медіоланський (Міланський) едикт. Картина світу у творчості мислителів каппадокійського гуртка (Василій Великий, Григорій Богослов, Іоанн Златоуст). Християнська релігійність у творах архітектури й мистецтва. Мозаїка та живопис. Ікона. Іконовшанування та іконоборство. Християнський храм як модель всесвіту.

Формування літургійної поезії. (Роман Солодкоспівець, Андрій Критський, Іоанн Дамаскін). Історична проза (Іоанн Малала, Косьма Індоклоп). Церковний розкол 1054 року та його наслідки.

Імперія Карла Великого й формування етнокультурної спільності народів Західної Європи. Міста й монастирі та їх значення для розвитку європейської культури. “Каролінгське відродження”. Романізація культури й мистецтва. Література. Освіта. Перші університети. Схоластика.

Становлення матеріальних й духовних основ культури. Язичницькі вірування й людина. Упровадження християнства на Русі. Роль церкви у формуванні суспільства й владних структур. Архітектура: шедеври монументальної архітектури Києва, Чернігова, Смоленська, Новгород. Образотворче мистецтво. Освіта й книжно-перекладна діяльність.

Становлення літературних жанрів (літопис, проповідь, агіографія, паломницька проза, переклади).

Тема 6. Культура епохи відродження та реформації.

Соціально-економічні й духовні перетворення в Європі XIV – XVII століття. Типологія й періодизація. Утворення націй та національних культур.

Християнський антропоцентризм (Н. Кузанський, П. делла Мірандолла)

Література та утворення літературної мови (Данте Аліг'єрі, Петрарка, Дж. Боккаччо).

Архітектура – виникнення нових жанрів. Образотворче мистецтво (Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті, Мікеланджело Буанаротті та ін.).

Головні риси Північного Відродження та його ідеологія (Е. Роттердамський, У. Фон Гуттен). Образотворче мистецтво (брати Ван Ейки, А. Дюрер, Карнахи й Гольбейни).

Реформація та контрреформація. Передумови становлення та розвитку протестантської культури.

Тема 7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.

Утвердження абсолютизму. Формування нових світоглядних орієнтирів. Зростання національних особливостей культурного життя.

Особливості архітектури й образотворчого мистецтва бароко (Д. Берніні, Ф. Борроміні, П.-П. Рубенс, А. ван Дейк, Рембрандт). “Золотий вік” іспанського живопису (Д. Веласкес, Х. Рібера, Ф. Сурбаран). Бароко в літературі й театрі (П. Кальдерон, Д. Мільтон). Розвиток музичного мистецтва. Провідні музичні жанри XVII – XVIII ст. Становлення опери. Інструментальні жанри (К. Монтеверді, Й.-С. Бах, Г. Гендель, Й. Гайдн). Мистецтво рококо.

Зростання ролі знань і освіти у розвитку людства. Французькі просвітники (Ж.-Ж. Руссо, Вольтер, Д. Дідро, Ш. Монтеск'є).

Класицизм та його естетичні засади. Раціоналізм – філософське підґрунтя стилю. Ідеологічні основи класицизму. Створення мистецьких і наукових академій. Регламентованість і нормативність художньої культури класицизму. Творчість А. Мансара, Н. Пуссена, Н. Буало, П. Корнеля, Ж. Расіна, Ж. Б. Мольєра, Ж. де Лафонтена.

Сентименталізм у європейській культурі XVIII ст. (Л. Стерн, Ж.-Ж. Руссо, Й. Гете, М. Карамзін). Просвітницький реалізм в англійській культурі XVIII ст. (Д. Дефо, Д. Свіфт, Г. Філдінг).

Тема 8. Культура новітнього часу.

Універсалізм культурного процесу. Еволюція національних культур.

Основні принципи романтизму як ідейно-художнього напрямку. Група «Буря й натиск» (Й.-В. Гете, Й.-Г. Гердер).

Романтизм як художня течія в літературі та мистецтві (В. Скотт, Д. Байрон, В. Гюго, Ф. Шиллер. Музичне мистецтво Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Шопен, Й. Брамс, А. Брукнер, Ф. Ліст, Р. Вагнер, Х. Вольф, Г. Малер, Е. Григ, Я. Сибеліус). Романтизм в українській літературі (Т. Шевченко, П. Гулак-Артемівський, І. Срезневський, М. Костомаров, Л. Боровиковський, В. Забіла). Фундатори нової української літератури в Галичині (М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький).

Український живопис (Т. Шевченко, К. Трутовський, І. Сошенко, А. Мокрицький, М. Сажин, О. Сластіон, І. Соколов. Музика (С. Гулак-Артемівський, М. Лисенко, А. Вахнянин, С. Людкевич).

Нові літературні жанри (О. де Бальзак, Ч. Діккенс, Г. Флобер, Стендаль (Марі-Анрі Бейль), Л. Толстой, Ф. Достоєвський). Натуралізм (Е. Золя, Е. і Ж. Гонкури, В. Крестовський, П. Боборикін, В. Винниченко).

Становлення нової української літератури та літературної мови (І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Шевченко, Марко Вовчок, Панас Мирний, І. Франко та ін.)

Формування української реалістичної музики (М. Лисенко, П. Ніщинський, М. Аркас).

Театральне мистецтво. Аматорський театр першої половини XIX ст. Діяльність

І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка. Заснування українського професійного театру (М. Кропивницький, М. Старицький, М. Заньковецька, брати Тобілевичі). Етнографізм, побутовізм, селянська тематика драматургії.

Архітектура й образотворче мистецтво, використання етнографічних елементів.

Пам'ятки садово-паркового мистецтва. Розвиток реалістичного живопису (Т. Шевченко, М. Пимоненко, С. Світославський, С. Васильківський та ін.).

Імпресіонізм – визначне явище у живописі та скульптурі (Е. Мане, К. Моне, О. Ренуар, Е. Дега, К. Пісарро, О. Роден).

Елементи імпресіонізму у творчості українських письменників (Леся Українка, М. Коцюбинський і О. Кобилянська), художників (О. Мурашко, М. Бурачек).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	інд. та с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I.						
Тема 1. Методологічні основи дисципліни. Культура стародавнього світу.	8	2		2		4
Тема 2. Культура на ранніх етапах розвитку.	8	2		2		4
Тема 3. Культура стародавнього сходу.	6	2		2		2
Тема 4. Антична культура.	6	2		2		2
Змістовий модуль II.						
Тема 5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.	8	2		2		4
Тема 6. Культура епохи відродження та реформації.	6	2		2		2
Тема 7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.	6	2		2		2
Тема 8. Культура новітнього часу.	6	2		2		2
Всього	54	16		16		22
Форма контролю	залік					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I семестр		
1	Тема 1. Методологічні основи дисципліни. Культура стародавнього світу.	2
2	Тема 2. Культура на ранніх етапах розвитку.	2
3	Тема 3. Культура стародавнього сходу.	2
4	Тема 4. Антична культура.	2
5	Тема 5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.	4
6	Тема 6. Культура епохи відродження та реформації.	2
7	Тема 7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.	2
8	Тема 8. Культура новітнього часу.	2
	Всього	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Методологічні основи дисципліни. Культура стародавнього світу.	4
2	Тема 2. Культура на ранніх етапах розвитку.	4
3	Тема 3. Культура стародавнього сходу.	2
4	Тема 4. Антична культура.	2
5	Тема 5. Культура в епоху середньовіччя та нового часу.	4
6	Тема 6. Культура епохи відродження та реформації.	2
7	Тема 7. Культура епохи абсолютизму та просвітництва.	2
8	Тема 8. Культура новітнього часу.	2
	Всього	22

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента. Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблення вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших вони мають науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та в інших творчих задумах.

Види індивідуальних занять:

Консультація — один із видів навчальних занять (індивідуальні або групові), які проводяться з метою: отримання студентом відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру - поточні консультації, семестрові та перед контрольним заходом — екзаменаційні). У процесі консультацій (особливо поточного консультування) допускається діагностичне тестування знань студентів (як правило, машинне) для виявлення ступеня засвоєності окремих теоретичних положень, теорій, закономірностей, рівня сформованості практичних

умінь і навичок та перевірки ефективності прийомів і методів навчання, використовуваних під час аудиторних занять.

Індивідуальне завдання - форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах (відділеннях) і спеціальностях.

Відповідно інноваційним технологіям навчання різноманітністю індивідуальних занять є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ).

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза-аудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ — це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ(орієнтовна):

- вступ — зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;

- теоретичне обґрунтування - виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання;

- методи (при виконанні практичних, розрахункових робіт) — вказуються і коротко характеризуються методи роботи;

- основні результати роботи та їх обговорення - подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;

- висновки;

- список використаної літератури.

Види ІНДЗ:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно;

- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;

- розв'язування та складання розрахункових або практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня з теми (модуля) або курсу;

- розроблення програмного забезпечення дисципліни, презентацій, відеороликів тощо;

- складання тестів з окремої теми (50 питань в одному тесті);

- складання схем, діаграм з окремої теми (не менше 20 схем на одну тему);

- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо;

Порядок подання та захист ІНДЗ:

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді скріплених аркушів формату А4 (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.

2. ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає екзамен або залік, не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену (заліку) у

роздрукованому та електронному вигляді.

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (практичному, семінарському, колоквіумі і т.ін.) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

8. Методи навчання

Методи навчання – це система послідовних, взаємопов’язаних дій викладача та студентів, що забезпечує засвоєння змісту дисципліни. Впродовж вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

Лекція – провідна форма навчання у вищому навчальному закладі, систематичний і системний виклад навчального матеріалу, як правило, теоретичного характеру. Закладає основи розуміння і ставлення до навчальної дисципліни. При цьому можуть використовуватись наочні матеріали (відео або аудіо записи, інтерактивні програми тощо).

Практичні заняття – один з видів практичних навчальних занять, що сприяє поглибленому вивченню теми завдяки колективному обговоренню повідомлень, докладів, рефератів, виконаних студентами самостійно або під керівництвом викладача.

Колоквіум – одна з форм навчальних занять, бесіда викладача зі студентами, під час якої обговорюються доповіді.

Практичні роботи – один із видів навчальної діяльності студентів, за цілями та завданнями аналогічний лабораторним заняттям.

Ділова гра – форма відтворення предметного й соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, характерних саме для цього виду практики.

Контрольна робота – одна з форм перевірки та оцінювання засвоєних знань, одержання інформації щодо характеру пізнавальної діяльності, рівнів самостійної активності студентів у навчальному процесі щодо ефективності методів, форм та засобів навчальної діяльності.

Конспектування – короткий письмовий виклад змісту статті, книги, лекції, що включає основні положення та їхнє обґрунтування фактами, прикладами, розвиває логічне мислення, удосконалює культуру мови, закріплює у пам’яті прочитане й почуте.

Тести – стандартизовані завдання, за результатами виконання яких роблять висновки щодо ступеню засвоєння знань, вмінь та навичок студентів.

Самостійна робота студентів – індивідуальна чи колективна навчальна діяльність, здійснювана без безпосереднього керівництва викладача.

Дистанційне навчання – технологія цілеспрямованого і методично організованого керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів, які проживають далеко від університету (незалежно від рівня освіти, яку вони отримують).

Залік – одна з традиційних форм перевірки знань студентів.

9. Методи контролю

Поточний контроль – оцінювання за результатами практичних занять.

Контроль самостійної роботи (захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань)

Підсумковий контроль (залік)

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
67-74	D	Задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Приблизний перелік питань до підсумкового контролю знань

1. Що складає сутність навчальної дисципліни «Культурологія»?
2. Назвіть основні методи дослідження «Культурології».
3. Дайте визначення поняттю «культура» і складіть його коротку характеристику.
4. В чому сутність культурологічного підходу до вивчення історії української культури?
5. Що таке «історія культури» і які її функції вона виконує?
6. Що таке «культурологія»?
7. Що ви розумієте під поняттям «народ», які його характерні ознаки?
8. Що таке «мистецтво», яка його роль у культурологічному дослідженні історії української культури?
9. Розкрийте сутність примордіалізму та проілюструйте її на конкретних прикладах.
10. В чому полягає сутність еволюційно-історичного або конструктивістського підходу до вивчення історії української культури?
11. Дайте визначення поняттю «цивілізація» та розкрийте його сутність.
12. Назвіть складові комплексного гуманітарного дослідження явищ і законів культури.
13. Що ми розуміємо під терміном «народ», чим «народ» відрізняється від «населення»?
14. В чому сутність такого явища, як «трайбалізм»?
15. Що таке етноцентризм?
16. Що лежало в основі світосприйняття первісної людини?
17. Що таке міфологія і яке її значення у житті людини?
18. Які типи міфологічних персонажів вам відомі?
19. Дайте визначення міфу й розкрийте його типологію.
20. В якому році відбулося легендарне запрошення варягів на Русь і який монумент символізує цю подію?
21. За яких причин відбулося утвердження християнства в Європі і на Русі?
22. Чому християнський храм вважається моделлю всесвіту?
23. Що таке ікона і які перші ікони з'явилися на Русі.
24. Назвіть жанри давньоруської літератури і дайте їм визначення.
25. Що таке літописання і які твори цього жанру давньоруської літератури вам відомі?
26. Що таке «гуманізм»? Назвіть перших гуманістів і дайте коротку характеристику їх діяльності.
27. Розкажіть про здобутки європейської культури епохи Відродження.
28. Українська культура в епоху Відродження і контрреформація в Речі Посполитій.
29. Розкрийте інтеграційні явища культур народів Речі Посполитої в епоху Відродження.
30. Розкажіть про діяльність православних церковних братств в галузі освіти і культури.
31. Фортифікаційні споруди XIV–XVII ст.
32. Особливості іконографії в мистецтві живопису XIV–XVII ст.
33. Розкрийте причини розповсюдження стилю бароко в мистецтві.
34. Формування вищої освіти в Європі. Перші університети.
35. Пам'ятки барокової архітектури в Європі.
36. Епоха Просвітництва та її українські послідовники.

37. Розкажіть про перші університети на Україні.
38. Розкажіть про пам'ятки садово-паркового мистецтва.
39. Епоха Просвітництва в архітектурному будівництві на Україні.
40. Розвиток образотворчого мистецтва в епоху Просвітництва.
41. Українська суспільно-політична думка (М.Костомаров, П.Куліш, Каразін, М.Максимович) та питання національної культури.
61. Розкрийте сутність національно-культурних проектів політичних сил у роки революційного протистояння 1917–1920 рр.
62. Розкрийте шляхи становлення модернізму.
63. Розкажіть про соціалістичний реалізм як творчий метод української культури та мистецтва ХХ ст.
64. Українське кіномистецтво – історія, шляхи подальшого розвитку і перспективи.
65. Шляхи розвитку світової архітектури: модернізм, конструктивізм, неокласицизм.
66. Сучасні проблеми культури і перспективи її розвитку.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бокань В. Культурологія: Навч. посіб. — К., 2000.
2. Бубер М. Я и Ты // М. Бубер Два образа веры. — М., 1995.

3. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма // Избр. произведения. — М., 1990.
4. Коржанівський А. С., Смолінський В. І. Культурологія. — Кам'янець-Подільський, 2001.
5. Культурологія: теорія та історія культури / За ред. І. І. Тюрменко, О. Д. Горбула. — К., 2004.
6. Культурологія. Історія та теорія культури / За ред. М. М. Заковича. — К., 2004.
7. Культурологія / За ред. В. М. Піча. — Л., 2003.
8. Павленко О. П. Культурологія. — К., 2006.
9. Подольська Є. А., Лихвар В. А., Іванова К. А. Культурологія. — К., 2003.
10. Романов Ю. И. Культурология. — СПб., 2006.
11. Сапронов П. Культурология. — СПб., 2002.
12. Сорокин П. Социологические теории современности. — М., 1992.
13. Тайлор Э. Б. Первобытная культура. — М.: Наука, 1999.
14. Тойнби А. Дж. Постижение истории. — М., 1991.
15. Ортега-и-Гассет Х. Восстание масс // Эстетика. Философия культуры. — М.: Искусство, 1991.
16. Шевнюк О. Л. Культурологія. — К., 2003.
17. Шпенглер О. Закат Европы: Очерки морфологии мировой истории. — М., 1998. — Т. 1.
18. Ясперс К. Истоки истории и ее цель. — М., 1991.

Додаткова

1. Антология исследования культуры. — СПб., 1997. — Т.1.
2. Барт Р. Смерть автора. От произведения к тексту // Избр. работы. Семиотика. Поэтика. — М., 1990.
3. Бердяев Н. Человек и машина // ВФ. — 1989. — № 2.
4. Бердяев Н. А. Судьба человека в современном мире. К пониманию нашей эпохи // Философия свободного духа. — М., 1994.
5. Библер В. С. Цивилизация и культура. — М., 1993.
6. Бубер М. Проблема человека // Два образа веры. — М., 1995.
7. Вебер М. Социология религии // Избранное. Образ общества. — М., 2001.
8. Гатальська С. М. Філософія культури: Підручник. — К., 2005.
9. Гончарук Т. В. Культурологія: Навч. посіб. — Тернопіль, 2004.
10. Гуревич П. С. Культурология: элементарный курс: Учеб. пособие. — М., 2004.
11. Гуссерль Э. Кризис европейского человечества и философия // Культурология. XX век: Антология. — М., 1995.
12. Зиммель Г. Конфликт современной культуры // Культурология. XX век: Антология. — М., 1995.
13. Зомбарт В. Буржуа. Этюды по истории духовного развития современной эпохи человечества. — М.: Наука, 1994.
14. Ильин И. П. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. — М., 1998.
15. Ильина Т. В. История искусств. Западноевропейское искусство. — М., 2000.
16. Кассирер Э. Философия символических форм. — М.; СПб., 2002 — Т. 1.
17. Киященко Н. И. Массовая культура и массовое искусство как глобальная проблема XXI века // Философия и общество. — 2003. — № 4.
18. Культурология: Учеб. пособие. — 6-е изд. — Ростов н/Д, 2004.

19. Культурология XX века. Антология. — М., 1995.
20. Культурология/ За ред. Н. Бадасарьяна. — М., 1998.
21. Культурология / Под.ред. Г. Драча. — М., 2005.
22. Лосев А. Философия. Мифология. Культура. — М., 1991.
23. Лосев А. Ф. Знак. Символ. Миф. — М., 1992.
24. Мень А. История религии: В 7 т. — М., 1991–1994.
25. Ортега-и-Гассет Х. Дегуманизация искусства // Эстетика.Философия культуры. — М.: Искусство, 1991.
26. Ортега-и-Гассет Х. Размышления о технике // ВФ. — 1993. —№ 10.
27. Предмет і проблематика філософії: Навч. посіб. / За заг. ред.М. А. Скринника, З. Е. Скринник. — Л., 2001.
28. Подольська Є. А., Лихвар В. А., Іванова К. А. Культурологія. Навч. посіб. — 2-ге вид., допов. — Х.; К., 2004.
29. Романов Ю. И. Культурология. — СПб.: Питер, 2006.
30. Тавризян Г. М. Шпенглер и Хейзинга: две концепции кризисакультуры / Г. М. Тавризян. — М., 1989.
31. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. — М., 1987.
32. Тиллих П. Избранное: Теология культуры. — М., 1995.
33. Тоффлер А. Футурошок. — СПб., 1997.
34. Февр Л. Возрождение // А. И. Кравченко. Культурология. — М., 2000.
35. Флиер А. Я. Культурогенез. — М., 1995.
36. Франк С. Л. Духовные основы общества. — М., 2002.
37. Фромм Э. Душа человека. — М., 1992.
38. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций? // Полис. —1994. — № 1.
39. Человек и индивидуальность в истории культуры / Под ред. А. Я. Гуревича. — М., 1990.
40. Шлейермахер Ф. Речи о религии к образованным людям, сепрезирающим: Монологи. — М., 1994.
41. Шпенглер О. Человек и техника // Культурология: век XX. —М., 1995.
42. Шпет Г. Г. Знак — значение // Вопр. философии. — 2002. —№ 12.
43. Ящук Т. І. Філософія історії: Курс лекцій: Навч. посіб. — К, 2004.